

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף מח.

מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים תאומים¹, מה הדין בדלהלן?

מת אחד מהתאומים תוך שלשים ²	מת האב והתאומים קיימים	
האב פטור ³	נתנו פדיונם עד שלא חלקו: זכה הכהן חלקו תחילה הנכסים: פטורין	לר' מאיר
האב פטור	בכל גוונא נתחייבו הנכסים	לר' יהודה

מת האב והתאומים קיימים אליבא דר' מאיר, מה הדין בדלהלן?

מת האב תוך שלשים	מת האב אחר שלשים	
לר' ירמיה: לא יכולים לדחותו ⁴ לרבא: פטורים	נתחייב האב ונשתעבדו הנכסים - וחייבים	כשלא חלקו את הנכסים
פטורים - דכל אחד מדחה אותו	לר' ירמיה: חייבים כי נשתעבד כבר לרבא: פטורים ⁵	כשחלקו כבר את הנכסים

בכורות דף מח:

מת האב והתאומים קיימים אליבא דר' מאיר, מה הדין בדלהלן?

מת האב תוך שלשים	מת האב אחר שלשים	
לר' ירמיה: לא יכולים לדחותו ⁶ לרבא: פטורים	חייבים	כשלא חלקו את הנכסים
חייבים	חייבים	כשחלקו כבר את הנכסים

¹ הדין שנותן חמש סלעים לכהן, אבל אם ילדה זכר ונקבה, אין לכהן כלום בין בחיי האב ובין אחר המיתה, שהרי יש ספק אם בכלל יש כאן בכור זכר, והוי הכהן מוציא מחברו עליו הראיה.

² אבל אם מת אחר שלשים, כבר נתחייב בפדיון דהא יצא מכלל נפל.

³ דהבן הנשאר הוא ספק בכור, והכהן הוי מוציא מחברו שעליו הראיה.

⁴ דממ"נ הממון של החמש סלעים המגיע לכהן בשדה זו. ומזה למדנו גבי שני יוסף בן שמעון שהיו בעיר אחת ולקחו שדה בשותפות, ויש לאחד מהם בע"ח בשטר שכתוב בו יוסף בן שמעון, שהדין הוא דאף שבעלמא כל אחד מדחה אותו לחברו ואינו גובה מהם, מ"מ שאני הכא כשלקחו שני יוסף בן שמעון שדה בשותפות - גובו הבע"ח חובו משדה זו, דאומר דממ"נ אני יכול ליטול ממנו משדה זו. וכן כאן נוטל הכהן ממ"נ, דכיון שלא חלקו עדיין ממון הפדיון מוטל בשדה זו. אולם אחר שחלקו כל אחד יכול לדחותו לחברו ופטור. [ורבא תמה, דמי איכא מידי דלבע"ח עצמו לא מצי תבע כיון שהוא מדחה אותו, ואת נכסיו שהם רק מתורת ערב הוא יכול לתבוע, והרי הדין הוא "המלוה את חבירו ע"י ערב לא יפרע מן הערב תחלה" - וכל זמן שלא יכול לתבוע את הלווה לא יכול לתבוע את הערב.

⁵ ומעמיד את המשנה בכה"ג שאין בנכסים שהוריש האב אלא חמש סלעים, שהם מתחלקים שנים וחצי לכל אחד, ואינו יכול לגבות רק מאחד מהם כי השני הוא לקוח ולא יורש ואין חוב האב מוטל עליו. וס"ל לר' מאיר "חמש ולא חצי חמש", ולכן לא נוטל כלום.

⁶ דממ"נ הממון של החמש סלעים המגיע לכהן בשדה זו. ומזה למדנו גבי שני יוסף בן שמעון שהיו בעיר אחת ולקחו שדה בשותפות וכו' הכל כנ"ל.